

שבת ח' חשוון התשע"ח

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:39	18:29	19:07
17:36	18:26	19:03
17:36	18:27	19:03
17:39	18:29	19:06

כל הזכויות שמורות

פרשת לך לך

ממאר שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עטר' חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה עורך: יעל דהאן נ"י 050-4194600

כאשר הגיע רבינו **יוסף חיים** זצ"ל לבגדד בשנת תרל"ו, בקש אחד המורים להנהיג בין יהודי בגדד הקלות בעיני דת שיהיה הרס הדת והורבן לדת, התנגד לו רבי יוסף חיים ויצא נגדו בתקיפות רבה. שלח האיש מכתבים לעיתון "המגיד" בהם פגע קשות בכבודו של הבן איש חי. כשהגיעו גליות העיתון לבגדד, התעררו כל חכמי העיר, גביריה ונכבדיה ובראשם רבי **עבדללה סוויך**, והחרימו את כותב דברי הפלסטר. את כתב החרם הקריאו בכל בתי הכנסיות אשר בבגדד ואף פירסמוהו בכל רחובות העיר. נוסף לכך כתבו תשובה חריפה לעורך העיתון, שחתמו עליו **כ"ז רבנים ודיינים** מגדולי ההוראה בבגדד. כמו כן כתבו מכתב בנידון לרבני ירושלים. החרם פעל את פעולתו וכל בתי הכנסיות אשר בבגדד נסגרו בפני האיש בפקודת "החכם באשי".

באותו זמן קבל מכתב על פטירת אימו. רבני בגדד ראו בזה **"אצבע אלוקים"** אשר העליב את "הבן איש חי". אף יהודי לא הסכים להתפלל בביתו בשבעת ימי האבל, עד שהוכרח ללכת לבית דין, להתוודות על חטאו ולבקש מחילה מרבי יוסף חיים בפרהסייה.

הגאון רבי **ברוך שרגא** שליט"א סיפר: כשהיה בחור בפורת יוסף נכנס לחדר לימודו של חכם **שומעון מנצור** זצ"ל ולקח גמרא מהש"ס שלו ולרבונו היה חשוב מאוד שיקפידו להחזיר לו את ספריו, אז מה יעשה, יעיר לו? **זה לא היה שייך** אצל רבנו, אז אמר לו את דברי המשנה: בית שמאי אומרים נוטליו ולא מחזירין ובית הלל אומרים נוטלין ומחזירין והלכה כבית הלל, **ולא הבין מה רצה** בזה ואז הסבירו לו כוונתו, וכך היה נוהג תמיד שלא מעיר לאף אחד.

בקריאת "אחד" של שמע חושב האדם להמליך את הקב"ה על כל העולמות, ושוכח להמליך על עצמו...

פנחס פנו מהנהגת ישיבת "אהל משה" שבבני ברק אל הגאון רבי **יהודה צדקה** זצ"ל, שיואיל בטובו לבוא ולנאום בכנס מיוחד שנערך למען החזקת הישיבה. הרב צדקה שחיבב מאוד את העומד בראשות הישיבה הגאון רבי **משה מלכא** שליט"א, נענה מיד להזמנה. המנהלים הבינו כדבר פשוט, שעליהם לשלוח מונית מיוחדת אשר תביא את הרב צדקה מירושלים אל הכנס. ואלם כשכא הנהג לקרוא לו מביתו, נודעק ונתרעם: "למה עשו ככה? **איזה בוכו?** וכי לא יכולתי לנסוע באוטובוס ציבורי?" הסבירו לו האנשים, שעכשיו מדובר לאחר מעשה. המונית כבר נשכרה למענו. אך הוא לא מוכן לעלות אל הרכב, עד שהובטח לו כי "לא ישובו לכסלה עוד" וכי בשובו מן הכנס לא יעכבהו איש מלנסוע הביתה לבדו בכל דרך שירצה... הגר"י צדקה התנגד באופן עקרוני לכך **שיעמוד רכב לרשותו**, והיה מזכיר בבת צחוק, כי המלך המשיח עתיד לבוא על המור "וכי אנחנו זקוקים ליותר ממנו?".

את תורתו קנה מרן הגאון **עובדיה יוסף** זצ"ל מידי רבותיו בישיבת **"פורת יוסף"** ובראשם מרן הגאון המקובל רבי **עזרא עטיה** זצ"ל למד ושינן את החלק המסובך והמורכב שבשולחן ערוך, 'חושן משפט'. כמו כן זכה כבר בילדותו לשבת על ספסל אחד במשך 8 שנים עם רבי **יעקב חיים סופר** זצ"ל, ממעינות חוכמתו הרבה לישאוב. כילד, אף נמנה עם הנערים שעזעו אחר מיטתו של מרן הגאון המקובל, הסבא קדישא רבי **שלמה אלפונדי** זצ"ל.

כל האברים קודש, והפה קודש קודשים.

לרכו של רבי **סעדיה בן יוסף** זצ"ל הייתה בקודש למסור שיחה שבועית בכל ליל שב"ק (מלבד הוועדים לפני כל שיער במהלך השבוע) לפני כל תלמידי ישיבת שארית יוסף בבאר יעקב בראשות הגאון רבי **ניסים טולידנו** זצ"ל - כבר מעצם מראהו נמס כל לב וכל מי שיש לו עין יהודית היה חש ורואה את השכינה השורה עליו. וכשהיו שומעים את דבריו שכל מילה **חודרת לעמקי הלב** היו מהרהרים בתשובה. בדרך זו קיבלו את השבת כל בחורי הישיבה, שותים בצמא את דברי רבם ומתחרטים על הדברים הרעים שארעו במשך השבוע.

נקודה למחשבה

באחד המחנות בהם הייתי, תפקידי היה לסדר את גזעי העצים החטובים, לסדרם יפה יפה, לפי האורך והקוטר. החורף באמת היה קשה, הכל היה קפוא, ידיי הפכו לגושי קרח, מבוגר, עייף ותשוש הייתי מעבודה זו. **באחד מימי החורף** הקשים, בזמן שאני עומד ומסדר את גזע העצים בפינת המחנה, שמעתי לפתע צעקות. הצעקות הגיעו מכיוון ביתני הנשים. נשים וילדים הובהלו החוצה, לכוון המשאיות, בדרך להשמדה. כולנו ידענו שאלו הן דקותיהם האחרונות של אותם הנשים והילדים. הצעקות היו מהרירות, הבכי היללה, הכאב היה גדוש... בטוח הייתי, שאותן צעקות מגיעות עד קצה השמיים. מתוך קבוצה יזהנה אותי אחת הנשים. היא עזבה את השורה, היא אלתי **ובקשה ממני סכין!!** הבנתי שהאישה מבקשת לשים קץ לחייה. ניסיתי, בכל כוחי, להסביר לה שעדיף שהנאצים יקחו את נשמתה, על התאבדות. הסברתי לה על קדושת החיים, הסברתי לה שרק מי שנתן את הנשמה, הוא עתיד לקחתה בחזרה וכן על האיסור בדבר... אך לשווא, היא הייתה נחושה בדעתה. היא רוצה סכין. האישה הבינה שממני לא תבוא הישועה. היא הבחינה **בקצין גרמני** ובחגורתו סכין. פתע, הסתובבה ורצה בטרורף לעבר הקצין הגרמני שעמד בפינת הביתנים. היא רצה, ואני אחריה, מנסה להרגיעה, מנסה לשכנע "אל תתאבדי!... לא טוב את עושה!..." כשהגענו ליד הקצין הגרמני ימ"ש, הגרמני דרך מיד את נשקו ושאל: "מה קורה כאן?" ניסיתי להסביר לקצין שהאישה רוצה להתאבד, **ושלל פי היהדות הדבר אסור**, למרות רגעי האחרונים של האדם. ה' נתן-ה' לקח. שמת לב שבפניה של האישה היה אור מיוחד, לא ידעתי אם האור הוא אור של קדושה, או של טירוף, אבל משהו מיוחד היה בה באותה אישה יהודיה. "תן לי את הסכין בבקשה!" פנתה האישה לקצין. הקצין היה נלהב, לחסוך כדור, למה לא?!

היא לקחה את הסכין בידיים רועדות. הורידה אט אט, אל השלג הקפוא, סלסלה שהייתה קשורה על כתפה וגבה. הסלסלה הייתה מלאה בסמרטוטים. החלה האישה להוציא סמרטוט, ועוד סמרטוט, ועוד... גם אני וגם הגרמני משתאים. בתחתית הסלסלה, היה כר לבן ועליו תינוק ערום, בן שמונת ימים. האישה עצמה את עיניה, החזיק את הסכין בידה וברכה: "ברוך אתה ה', אלוק' מלך העולם, אשר קידשנו במצוותיו וציוונו, להכניסו בכריתו של אברהם אבינו!!" התכופפה, **ומלה את התינוק**. התינוק ככה, האישה בוכה, אני בוכה, והגרמני עומד קפוא. האם כיסתה את בנה התינוק בסמרטוטים, הרימה אותו בין ידיה, הרימה את ראשה השמימה ואמרה: "ריבונו של עולם, נתת לי בן, נתת לי ילד בריא, אבל דבר אחד אני רוצה, לכשימות בני, **ימות כיהודי!**" חזרה האמא לשורה, וכעבור זמן קצר, שניהם, האם ובנה, לא היו בין החיים, הי"ד.

המעוה נתנו לאדם לעשות חסד, ואינו עליהם אלא כגבאי.

דגירתה של התרנגולת על ביציה, כדוגמא להשקעה בחינוך הילדים.

שלום בית הוא התשתית ואבן היסוד של כל בית. רבי **יונה מנדל** זצ"ל נהג לעורר את משחרי פניו, בגודל מעלת שלום בית. הרבה גופי תורה תלויים בשלום ורעות שבין איש לאשתו- היה אומר.

הוא עצמו שימש מופת חותך, בהנהגה זו והיה זהיר ביותר במצווה זו, קיים כפשוטו את דברי חכמינו "אוהבה כגופו ומכבדה יותר מגופו". הבנות **מעולם לא ראו** את אבא פוגע באמא, תמיד התייחס אליה בחיבה יתרה ובנעימות. היה מרבה לספר בשבחה ומעלותיה, בפניה ושלל בפינה, וכל מעייניו להיטיב עימה. גם היה **מוזר** ושלל שיפנו אליה לקבל ברכתה, "צדקנות מופלאה היא ושלל גדול משל", אמר להם.

הנשמה רוחנית והגוף גשמי, אבל יש פרט אחד שבו נכרת השפעת הנשמה על הגוף ופעולת הרוחניות בגשמיות, "הוא זיו הפנים. **שוהו המשתנה** החי מן המת.

ולא זו בלבד, אלא אפילו השתנות ישוב הנשמה בגוף מתראה בו. שהרי החולה פניו רעות. ולא עוד, אלא המחשבת הלב נראת בו, שיש פנים שוחקות, פנים זועפות ופנים **מסבירות**, כולם עדיהם של המחשבות הנסתרות בקרב הלב".

אף אילו היה האדם מקבל גהינם בשכר מצווה, וכן עזר בשכר עבירה, היה ראוי לרוץ לדבר מצווה.

כאשר נפטר רבה של קובנה הגאון רבי **יצחק אלחנן סבקמור** זצ"ל התחילה שורת ההספדים בבית הכנסת הגדול של קובנה, ואולם מכיוון שהצטופף קהל עצום מחוגן לבית הכנסת, הוחלט כי לאחר ההספד הראשון שהספידו בנו, בתוך בית הכנסת, יספידו אחד מגדולי המגידים בחוץ.

ואכן הכינו במה ברחבת בית הכנסת, הרכיבו שולחן על גבי שולחן, והמגיד עלה לשם והתיישב על כסא כדי לומר את דבריו, אבל עוד בטרם הוציא מלה מפיו, דחפו את השולחן והוא **נפל מהכסא** למטה ונחבל בראשו ולא יכול להספיד. כשהגיעה השמועה על כך לאזוני הגאון רבי **מאיר שמוחה מדווינסק** זצ"ל (שלא יכול להשתתף בהלוויה) הגיב: "ידעתי שהוא לא יספיד..." וכך סיפר למקורביו: "לפני שבע עשרה שנה סיפר לי אותו מגיד כי היה לו דין תורה עם אחד אצל רבי יצחק אלחנן, והייבו בדיו, ואת השני פטר. ולדעתו הצדק היה עמו ורבי יצחק אלחנן היה נוגע בדבר. אמרתי לו, **כי בגלל שדיבר כך**, הוא לא יזכה להספיד את רבי יצחק אלחנן ומכאן ידעתי שהוא לא יספיד..."

מה היא אמונה? – כל ילד הוריו מלמדים אותו שלפני חציית כביש עליו להביט לצדדים לבדוק אם לא באה מכונית ממול,

אבל כשהולך ביחד עם הוריו אינו מביט לצדדים – יודע שיש מי שמשגיח עליו – כך עלינו לדעת שיש מי שמשגיח עלינו תמיד.

ענו מופלג ושפל רוח היה הרה"ק **מהר"ם מברג** זיע"א. יום אחד נכנס אליו תלמיד ומצא את הרב דואג. אמר לו: "עשיתי חשבון נפש ואיני מוצא לעצמי מקום בעולמו של הקדוש ברוך הוא. הרי כל ימי טרם עשיתי מאומה לכבודו..." הרה"ק התלמיד עזר ואמר: "כתוב: 'חשבתי דרכי'."

ונאמר בספר **בית אהרן** שלפעמים על האדם להחשיב את מעשיו. "ענה הרבי בקול שבור: "דבר זה נאמר על **מי שפעל ועשה**, אך לא כן אני. ידי ריקות ועוד לא פעלתי בחיי מאומה לכבוד קוני..."

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אֲבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָרְצָךָ (בראשית יב, א).

הכלי יקר (בראשית יב, א – ד"ה ויאמר ה') מקשה, לכאורה כל אדם שרוצה לצאת מהמדינה, ראשית הוא יוצא ממשפחתו ומבית מגוריו, ולאחר מכן מעירו וממדינתו, ואילו בפרשתנו כתוב בדיוק להיפך, קודם כל **"לָךְ לָךְ מֵאַרְצָךָ"**, אח"כ **"מִמּוֹלַדְתְּךָ"** – מהעיר שנולדת בה, ורק אחר כך **"מִבֵּית אֲבִיךָ"**.

אלא מסביר הכלי יקר שאין הכוונה ליעיאה פיזית אלא ליעיאה רוחנית, ה' יתברך רמז לאברהם אבינו את הדרך להתגבר על הניסיונות, למחוק ולעקור את הטבעים וההנהגות שקיבל במשך ימי חייו. למחוק ולעקור את הכל בבת אחת זה קשה מאד, ולכן צריך להתחיל מהקל אל הכבד: תחילה יש לצאת מ'ארצך' – ישנם דברים שעושה האדם כיון שהוא **"מנהג אנשי המדינה"**, כל המדינה נוהגים כך ולכן גם הוא נוהג, אע"פ שאינו מתחבר כל כך למנהגים אלו. מטבעים ומנהגים אלו אפשר להתנתק ולהסיר מעליו בקלות וללא צורך בעבודה קשה.

ויש טבעים ומנהגים שכבר יותר קשה להתנתק מהם, טבעים שנשטרשו 'ממולדתך' – מעיר המגורים, כל בני עירו נוהגים כך והדבר כבר יותר קרוב ומחובר אליו, כדי להיחלץ ולהינצל ממנהגים וטבעים אלו צריך עבודה יותר גדולה, אולם לאחר שנחלץ מטבעי ומנהגי המדינה יכול להיחלץ העיר.

ולבסוף, הטבעים והמנהגים שקשה ביותר להתנתק מהם, אלו הטבעים שקיבל 'מבית אביך' – בית הוריו, טבעים אלו נמצאים בגנים של האדם וקשה מאוד להשתחרר ולהתנתק מהם. אולם אם תחילה יתנתק מטבעי המדינה ואח"כ מטבעי העיר, יצליח להתנתק גם מהטבעים שקיבל בבית אביו. מהקל אל הכבד.

יש נכוחו של האדם להיחלץ ולהינצל גם מטבעים ומנהגים רעים הטבעיים בו מבית אביו, ולכן לא יכול לטעון האדם: "מה אני יכול לעשות, אבא שלי כזה, אמא שלי כזאת, אחים שלי כאלה", כיון שביכולת ובכח האדם להשתחרר ולהתנתק גם מטבעים ומנהגים שקיבל בבית אביו על ידי עבודה מתמדת.

ה' יתברך יכונן להירבק במידותיו ולהידמות בדרכיו ומעשיו, ויהי רצון שנוכח לראות ביצועה השלימה בקרוב, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

בבדיקת ראייה שואל הרופא את הנבדק: תגיד, אתה יכול לקרוא את השורה התחתונה שעל הלוח? הנבדק: **איזה לוח?** ****

שני גנבים שוודים בנק ובורחים עם השלל. גנב א: הוא נספור כמה גנבנו. גנב ב: עזוב, **נקרא מחר בעיתון.**

כל העלונים: hamaor.net

מִתְּנָה מִיָּדָה שֶׁל אֲצִילוֹת נֶפֶשׁ הִיא נִגְלָה לְבֵית הַתַּיִם לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁבָּאוּ לְבֵית הַגָּאוֹן רַבִּי יִשְׂרָאֵל יְעֻקֵּב בִּישׁוּב זצ"ל לְשֶׁאֱלוֹ בְּעֵנְיֵי הַלֵּקָה וְהַתְּעִיץ עִמּוֹ בְּעֵנְיֵי שׁוֹנִים מְדֵי פַעַם פְּאֲשֶׁר הִרְבֵּית שִׂשְׁקָה אֶת הַבֵּית, עָמַד בְּפֶתַח הַ"הַתְּנֹן" לְפָנֵי הַבָּאִים, לְהַמְתִּין מֵעַד עַד שֶׁתִּסָּסֵם אֶת הַ"סְפוּנָה" הַ"הַבֵּית יִתְנַשֵּׁב מֵעַתָּה הַ"הַאֵס רְקֻמָּתוֹ" זצ"ל. **הַחֲמוּ**, הַקְּצִיר בְּצוֹבָאִים שֶׁהַדָּלָה, "שׁוֹטְפִים אֶת הַבֵּית, אֲבִיסל - מֵעַתָּה רְקֻמָּתוֹ, אֶל תִּרְדָּה בּוֹ בְּתָרְדָה!"

אולם מִמְּנָה עֲצָמָה, לֹא שָׁמְעוּ שׁוֹם מִלָּה שֶׁל **טַעֲנָה וְטַרְוִינָה** קְלַפֵּי הַבְּרִיּוֹת שֶׁמִּלְאוּ אֶת בֵּיתָה וְנִטְלוּ כֵּל פֶּסֶת פְּרֻטִיּוֹת. כִּי גְדוֹל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת.

צריך זכות מיוחדת כדי להיות מלמד.

בחרף האֲהָרֹן לְתַיִן – הַזְמַן הַגָּאוֹן רַבִּי יִחִיאֵל מֵיֶבֶל פִּינְשֵׁטִין זצ"ל לֹאֲחַת הַתְּנֹנוֹת, אֲבָל הוּא סֹפֵר לְאַבְרָהָ שֶׁהִסְעִינּוּ מִתְּשִׁיבָה לְבֵיתוֹ כִּי אֵינּוּ מִתְּכַנְּנִין לְהִשְׁתַּמֵּךְ בְּתַנְּתָהּ, פְּאֲשֶׁר אֶת סֵבֶת הַמְּנַעוֹת הוּא מְנַמֵּק בְּהִלְכָה אֲשֶׁר קָשָׁה לְעֵינֵי, וּבְכַף **שׂאִינוּ מְכִיר** – כֵּל-כֵּף אֶת פְּעִילֵי הַשְּׂמָחָה. אִלְמָל מִשְׁהִיגֵינוּ לְבֵית – הַתְּבַרֵּךְ כִּי הִרְבֵּית דְּוָקָא כִּן חֲשִׁבָה לְהִשְׁתַּמֵּךְ בְּתַנְּתָהּ...

מִשְׁשִׁמְעָה זֹאת – הוּא שָׁמַע מִיָּד אֶת דְּעוֹתָ וְהִקְלִיט לְהַצְטַרֵּף אֵלָיָה וְלְהִשְׁתַּמֵּךְ גַּם-בְּן בְּתַנְּתָהּ, כְּשֶׁהוּא מְסַבֵּיר אֶת הַהִלְטוֹת: "הִרְבֵּית תְּרַגֵּישׁ טוֹב יוֹתֵר אִם גַּם אֲנִי אֶלְךָ וְאֶשְׁתַּמֵּךְ בְּשִׂמְחָה – מֵאֲשֶׁר **אִם תֵּלֵךְ הִיא לְבַדָּה!**"

כֵּל הַנְּמוּקִים הַחֲסָרִים – אֲשֶׁר כְּלָלוּ כְּאֲמֹר אֶף סָבַל אִישִׁי שְׁלוֹ – נִדְחָקוּ הַצָּדָה לְטוֹבוֹת תַּחֲשׁוּתָהּ הַטּוֹבָה שֶׁל הִרְבֵּיתָהּ...

איש אחד התארח בבית אחוזה גדול. בוקר אחד הוא ראה להפתעתו מחזיק פטיש ודופק מסמרים ברהיט מהתקופה הג'ורג'יאנית.

לאחר שהילד תקע ברהיט היקר כחמישים מסמרים, ניגש האורח לבעל הבית ושאל אותו בעדינות: "זה לא נראה לך בזבוז מה שהילד עושה?"

בעל הבית: "זה לא נורא... **אני קונה את המסמרים בסיטונות!**"

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשדי, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכת בת שרה, פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן גרינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אוסאינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי

מזן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה